

Konventionen om barnets rättigheter i korthet

Artikel 1

Varje person under 18 år är ett barn.

Artikel 2

Rättigheterna som anges i denna konvention gäller varje barn, oavsett barnets hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, handikapp, börd eller ställning i övrigt.

Artikel 3

Vid alla åtgärder som rör barn skall barnets bästa komma i främsta rummet. Staten ska tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd.

Artikel 4

Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa och andra åtgärder för att genomföra de rättigheter som erkänns i denna konvention.

Artikel 5

Staten skall respektera det ansvar och de rättigheter och skyldigheter som tillkommer föräldrar eller andra vuxna personer som är viktiga för barnet. Staten skall hjälpa föräldrarna att stöda barnets utveckling.

Artikel 6

Varje barn har en inneboende rätt till livet. Staten skall säkerställa barnets möjlighet till ett gott liv.

Artikel 7

Barnet skall registreras omedelbart efter födelsen och skall ha rätt från födelsen till ett namn och medborgarskap.

Artikel 8

Staten respekterar barnets rätt att behålla sin identitet, sitt medborgarskap och sitt namn.

Artikel 9

Staten skall säkerställa att ett barn inte skiljs från sina föräldrar utom i de fall då ett sådant åtskiljande är nödvändigt för barnets bästa.

Artikel 10

Ett barn vars föräldrar är bosatta i olika stater skall ha rätt att upprätthålla ett personligt förhållande till och direkt kontakt med föräldrarna. Barnet skall ha rätt att lämna vilket land som helst och resa in i sitt eget land utan att det har negativa följder för barnet självt eller dess familjemedlemmar.

Artikel 11

Staten skall vidta åtgärder för att bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn.

Artikel 12

Barnet har rätt att bilda egna åsikter. I alla rättsliga och administrativa frågor som rör barnet skall barnets åsikter tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Artikel 13

Barnet skall ha rätt att yttra sig så länge det inte brister i respekt mot andra personers rättigheter eller anseende.

Artikel 14

Barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet bör respekteras på ett sätt som är förenligt med barnets utvecklingsnivå.

Artikel 15

Barnet har rätt till föreningsfrihet och till fredliga sammankomster.

Artikel 16

Lagen ska garantera att barnet inte utsätts för godtyckliga eller olagliga ingripanden i sitt privat- och familjeliv, sitt hem eller sin korrespondens.

Artikel 17

Barnet har rätt till tillgång till information och material från massmedierna.

Artikel 18

Föräldrar eller andra lagliga vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Staten ska stöda dem i denna uppgift.

Artikel 19

Barnet bör skyddas mot alla former av våld och utnyttjande.

Artikel 20

Staten skall hjälpa barn som berövats sin familjemiljö eller som för sitt eget bästa inte kan tillåtas stanna kvar i sin familjemiljö.

Artikel 21

Barn kan adopteras om det är för barnets eget bästa.

Artikel 22

Barn med flyktingstatus ska erhålla lämpligt skydd.

Artikel 23

Ett barn med fysiskt eller psykiskt handikapp bör åtnjuta ett fullvärdigt och anständigt liv. Staten åtar sig att hjälpa med detta.

Artikel 24

Barnet har rätt att åtnjuta bästa uppnåeliga hälsa och rätt till sjukvård och rehabilitering vid sjukdomsfall.

Artikel 25

Ett barn som vårdas på anstalt ska leva under goda förhållanden vilka kan kontrolleras ibland.

Artikel 26

Varje barn har rätt att åtnjuta social trygghet.

Artikel 27

Varje barn har rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.

Artikel 28

Varje barn har rätt att gå i skola och få undervisning.

Artikel 29

Undervisningen som barnet får ska ha som mål att utveckla barnets färdigheter och främja respekt och tolerans.

Artikel 30

Ett barn som tillhör en minoritet eller urbefolkning bör ha rätt att tillsammans med andra medlemmar av sin grupp ha sitt eget kulturliv, att bekänna sig till och utöva sin egen religion och använda sitt eget språk.

Artikel 31

Varje barn har rätt till fritid, vila, lek och rekreation.

Artikel 32

Barnet ska inte behöva utföra arbete som är tungt eller arbeta långa arbetsdagar. Barnet ska inte behöva utföra arbete som kan vara skadligt eller hindra barnets utbildning eller äventyra barnets hälsa.

Artikel 33

Staten ska skydda barnet mot droger och droghandel.

Artikel 34

Varje barn ska skyddas mot sexuellt utnyttjande.

Artikel 35

Staten ska vidta åtgärder för att förhindra bortförande och försäljning av eller handel med barn för varje ändamål och i varje form.

Artikel 36

Staten skall skydda barnet mot alla former av utnyttjande.

Artikel 37

Barn får inte torteras eller bestraffas på ett grymt, inhumant eller förnedrande sätt. Barn som hamnar i fängelse ska behandlas humant och med beaktande av de behov barnets ålder kräver.

Artikel 38

Barn under 15 år ska inte delta i krigsföring.

Artikel 39

Staten åtar sig att vidta åtgärder för att främja rehabilitering av barn som blivit utsatta för vanvård eller utnyttjande.

Artikel 40

Barn som brutit mot lagen, åtalas eller misstänks för brott mot lagen ska skyddas och deras rättigheter ska respekteras.

Artikel 41

Bestämmelser som går längre än denna konvention vad gäller att förverkliga barnets rättigheter och som kan finnas i en konventionsstats lagstiftning eller gällande internationell rätt bör följas.

Artikel 42

Staten åtar sig att göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland såväl vuxna som barn.

Artikel 43

En kommitté för barnets rättigheter ska granska de framsteg som gjorts av konventionsstaterna i fråga om förverkligandet av skyldigheter enligt denna konvention.

Artiklarna 44–45

Konventionsstaterna avlägger rapport till kommittén för barnets rättigheter om hur rättigheterna i konventionen förverkligats.

Artiklarna 46–54

De här artiklarna innehåller beslut om hur konventionen är i kraft.